

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 7 września 2022 r.

Pozycja 151

POSTANOWIENIE z dnia 14 czerwca 2022 r. Sygn. akt Ts 99/21

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Bartłomiej Sochański – przewodniczący
Krystyna Pawłowicz – sprawozdawca
Stanisław Piotrowicz,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 2 marca 2022 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej A.B.,

po s t a n a w i a:

nie uwzględnić zażalenia.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 31 marca 2021 r. (data nadania) A.B. (dalej: skarżący), reprezentowany przez pełnomocnika z urzędu, zakwestionował zgodność art. 36 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 30, ze zm.; obecnie: Dz. U. z 2021 r. poz. 534, ze zm.; dalej: k.p.k.) „w zakresie, w jakim daje sądowi niższego rzędu swobodną i nieograniczoną dodatkowymi wytycznymi możliwość zwrócenia się do sądu wyższego rzędu o rozważenie możliwości przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu, powodując jednocześnie wydłużenie postępowania”, z art. 45 ust. 1 Konstytucji.

Jako ostateczne orzeczenie, o którym mowa w art. 79 ust. 1 ust. 1 Konstytucji oraz art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK), skarżący wskazał postanowienie Sądu Rejonowego w K. z 28 sierpnia 2020 r. (sygn. akt [...]; dalej: postanowienie Sądu Rejonowego w K.). Postanowienie to stanowiło wniosek skierowany w trybie art. 36 k.p.k. do Sądu Okręgowego w Ś. o rozważenie możliwości przekazania sprawy do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w W. z uwagi na to, że większość osób, które należy wezwać na rozprawę, zamieszkuje blisko tego sądu, a z dala od sądu właściwego. Postanowieniem Sądu Okręgowego w Ś. z 14 września 2020 r. (sygn. akt [...]) wniosek ten nie został jednak uwzględniony.

2. Postanowieniem Trybunału Konstytucyjnego z 2 marca 2022 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 10 marca 2022 r.) odmówiono nadania skardze dalszego biegu z uwagi na ocenę, że skarga konstytucyjna nie spełnia, określonego w art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK, wymogu wskazania w jaki sposób, wynikająca z art. 45 ust. 1 Konstytucji wolność lub prawo skarżącego została, zdaniem skarżącego, naruszona przez wydanie postanowienia Sądu Rejonowego w K. na podstawie kwestionowanego art. 36 k.p.k. W uzasadnieniu wyjaśniono, że skarżący nie wskazał, w jaki sposób oraz z jakich względów upływ dwóch tygodni, zachodzący między wydaniem postanowienia Sądu Rejonowego w K., a wydaniem postanowienia Sądu Okręgowego w Ś., doprowadził do naruszenia jego prawa do rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, stanowiącego element konstytucyjnego prawa do sądu, wynikającego z art. 45 ust. 1 Konstytucji. W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia wskazano również, że skarga nie zawiera argumentów, jakoby prawo to naruszone zostało już przez samo wydanie postanowienia Sądu Rejonowego w K.

3. Pismem z 16 marca 2022 r. (data nadania) skarżący wniósł zażalenie na postanowienie Trybunału, zaskarżając je w całości i domagając się nadania skardze dalszego biegu. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił naruszenie art. 79 ust. 1 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji przez ich błędną wykładnię, polegającą na przyjęciu, że upływ czasu pomiędzy wydaniem postanowienia o zwróceniu się do sądu wyższego rzędu o rozważenie możliwości przekazania sprawy innemu sądowi w sytuacji, gdy nie było ku temu żadnych przesłanek, nie doprowadził do naruszenia prawa skarżącego do rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, podczas gdy „w rzeczywistości doszło do nieuzasadnionego wydłużenia postępowania”. W konsekwencji skarżący sformułował również zarzut naruszenia art. 61 ust. 4 pkt 1 w związku z art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK przez przyjęcie, że skarga konstytucyjna nie spełnia wymogów formalnych, co uzasadnia odmowę nadania jej dalszego biegu, podczas gdy – jego zdaniem – skarga spełnia wymogi określone w ustawie.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK), skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał w składzie trzech sędziów rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 5-8 u.o.t.p.TK).

Podniesiony w zażaleniu argument odnosił się do tego, że wbrew ocenie Trybunału wyrażonej w zakwestionowanym postanowieniu, zwrócenie się do sądu wyższego rzędu o rozważenie możliwości przekazania sprawy innemu sądowi, nastąpiło mimo braku stosownych przesłanek i doprowadziło w postępowaniu objętym wniesioną skargą, do nieuzasadnionego wydłużenia postępowania. Argument ten nie odnosił się jednak do podstaw odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. W zaskarżonym postanowieniu Trybunał nie oceniał bowiem czy w sprawie objętej wniesioną skargą, sąd zwrócił się o przekazanie sprawy mimo braku stosownych przesłanek. Nie oceniał także wpływu tej okoliczności na czas trwania postępowania karnego. Trybunał stwierdził jedynie, że wniesiona skarga nie wskazywała sposobu, w jaki wynikająca z art. 45 ust. 1 Konstytucji wolność lub prawo skarżącego, została jego zdaniem naruszona, gdyż skarżący nie wyjaśnił wpływu zastosowania kwestionowanego przepisu na jego prawo do rozpatrzenia sprawy karnej bez nieuzasadnionej zwłoki. Trybunał Konstytucyjny, jako sąd prawa, zasadniczo nie ma bowiem *de lege fundamentalis* kompetencji do weryfikacji w trybie skargi konstytucyjnej oceny stanu faktycznego i wniosków, jakie w toku jego subsumpcji z danymi

przepisami wywiodły orzekające w sprawie sądy lub organy administracji publicznej (zob. wyrok TK z 30 czerwca 2021 r., sygn. SK 37/19, OTK ZU A/2021, poz. 54, a także postanowienia TK z: 28 lutego 2018 r., sygn. SK 45/15, OTK ZU A/2018, poz. 12; 16 października 2018 r., sygn. SK 2/18, OTK ZU A/2018, poz. 57; 9 kwietnia 2019 r., sygn. SK 7/19, OTK ZU A/2019, poz. 15; 17 grudnia 2019 r., sygn. SK 22/19, OTK ZU A/2020, poz. 3; 15 grudnia 2020 r. sygn. SK 80/19, OTK ZU A/2020, poz. 72; 16 grudnia 2020 r., sygn. SK 14/20, OTK ZU A/2021, poz. 3; 26 października 2021 r., sygn. SK 84/20, OTK ZU A/2021, poz. 58).

Skarga konstytucyjna nie wskazywała w jaki sposób upływ dwóch tygodni, zachodzący między wydaniem postanowienia stanowiącego wniosek o zwrócenie się o przekazanie sprawy, a wydaniem postanowienia o nieuwzględnieniu tego wniosku, doprowadził do naruszenia prawa skarżącego do rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Nie zawiera również argumentów jakoby prawo to naruszone zostało już przez samo wydanie postanowienia o zwróceniu się o przekazanie sprawy. Nie wyjaśniało tego również pismo skarżącego z 19 listopada 2021 r. w przedmiocie wykonania zarządzenia sędziego Trybunału Konstytucyjnego w sprawie wezwania do usunięcia braków formalnych skargi przez: 1) wskazanie, w jaki sposób – określone w skardze konstytucyjnej – prawo skarżącego zostało naruszone przez kwestionowaną w skardze normę prawną oraz 2) uzasadnienie zarzutu niezgodności kwestionowanego przepisu ze wskazaną konstytucyjną wolnością lub prawem skarżącego, z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie. Okoliczności powyższe nie zostały także wyjaśnione w złożonym zażaleniu. W zaskarżonym postanowieniu Trybunał Konstytucyjny trafnie wskazał bowiem, że oceniając przedstawiony w skardze sposób naruszenia, związany jest zarówno zakresem zaskarżenia (art. 67 ust. 1 u.o.t.p.TK), jak i treścią załączonych do skargi konstytucyjnej orzeczeń (art. 53 ust. 2 pkt 1-2 u.o.t.p.TK), a z mocy art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK ciężar uzasadnienia zarzutu niezgodności kwestionowanego przepisu ze wskazaną konstytucyjną wolnością lub prawem skarżącego, z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie, spoczywa na skarżącym.

Wniesione zażalenie nie podważyło powyższych ustaleń, a tym samym nie wpłynęło na zasadność odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.